

Список використаних джерел

1. Про електронні документи та електронний документообіг [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 27 березня 2014 року] / Верховна Рада України ; Закон від 22.05.2003 р. № 851 – V // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – № 36. – ст. 1025. – Відомості доступні також з мережі Інтернет: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15> (дата звернення 13.10.14). – Назва з екрана.
2. Про електронний цифровий підпис [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 18 вересня 2012 року] / Верховна Рада України ; Закон від 22.05.2003 р. № 852 – IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – № 36. – ст. 1029. – Відомості доступні також з мережі Інтернет: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15> (дата звернення 13.10.14). – Назва з екрана.
2. Про схвалення Концепції створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності» : Розпорядження КМУ [від 07.08.2013 р. № 587 - р]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>> (дата звернення 20.11.2014). — Назва з екрана.

УДК 657:658.114

Яблонська Богдана

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація

Розглянуто місце та роль управлінського обліку в діяльності підприємств України. Наведено особливості ведення управлінського обліку на підприємствах. Зазначено пропозиції щодо впровадження управлінського обліку на вітчизняних підприємствах.

***Ключові слова:** бухгалтерський облік, управлінський облік, підприємство, фінансова інформація, фінансово-господарська діяльність, користувачі, стратегічне управління.*

В сучасних ринкових умовах однією з важливих проблем функціонування підприємств України є налагодження системного контролю за витратами як основного засобу досягнення належної ефективності діяльності. Ведення управлінського обліку на підприємствах – це частина загального процесу реформування системи бухгалтерського обліку в Україні. Здійснювати підприємницьку діяльність сьогодні, орієнтуючись виключно на минулі події, які надає фінансовий облік, наразі не можливо.

Перша згадка про виникнення управлінського обліку датується 1855 р. і відноситься до системи обліку, що застосовувалась на фабриці «Ліман Мілс» і

була спроектована, виходячи з цілей більш ефективного моніторингу виробничого процесу.

В умовах розвитку економіки країни дана тематика є актуальною, адже будь-яке підприємство бажає знати, яка продукція користується найбільшим попитом, які витрати необхідні на її випуск, який дохід принесе її реалізація в майбутньому. Цю інформацію прагнуть відобразити всі підприємства, різними методами, але деякі для цього впроваджують систему управлінського обліку.

Вагомий внесок в дослідження та вивчення даної тематики зробили такі вчені: Бутинець Ф.Ф., Голов С.Ф., Чумаченко Н.Г., Малюга М.М., Пушкар М.С., Білоусова І.А., Нападівська Л.В., Друрі К.Б., Райан Б.В., Керімов В.Е., Соколов Я.В., Левицька С.С. та ін. Однак чимало питань щодо управлінського обліку досі залишаються не висвітленими і потребують теоретичного та методичного характеру.

Метою даної статті виступає місце і роль управлінського обліку в діяльності підприємств.

Перехід до ринкової економіки, приватизація державної власності, утворення господарюючих суб'єктів різних організаційно-правових форм істотно підвищили роль і значення бухгалтерської і статистичної інформації в галузі управління, контролю та аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства [1].

Багато функцій бухгалтерського обліку присутні як у фінансовому, так і в управлінському обліку. В умовах загострення конкуренції виникає необхідність ведення управлінського обліку.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», «внутрішньогосподарський (управлінський) облік - система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішнього користування у процесі управління підприємством». Виходячи із приведеного визначення, управлінський та внутрішньогосподарський облік - це тотожні терміни [2]. Проте, сучасний розвиток економічних відносин і умов діяльності господарських одиниць обумовив підвищення вимог до інформаційного забезпечення керівництва кожного підприємства. Відповідно, функції управлінського обліку повинні розширюватися, вони вже не є лише функціями внутрішньогосподарського обліку. Такої ж думки дотримується і Левицька С.С., зазначаючи, що «управлінський облік є не тільки системою збору, реєстрації та узагальнення інформації, а й системою управління підприємством.

Розробка управлінського обліку пов'язана з тим, що менеджер повинен вплинути на результати діяльності окремих одиниць бізнесу на процес реалізації стратегії. Центри відповідальності є об'єктами управлінського обліку. При цьому аналіз витрат розглядається як процес оцінки фінансового впливу альтернативних управлінських рішень на внутрішню ефективність підприємств.

Менеджер повинен мати інформацію, яка допоможе йому економічно правильно оцінити і в реальному режимі часу відреагувати на всі зовнішні і внутрішні події періоду. Це питання розвитку економічних процесів у зовнішньому середовищі, зміни номенклатури й обсягу виробництва продукції у внутрішньому середовищі, структурні перебудови підприємства.

Саме управлінський облік забезпечує менеджерів інформацією, яка забезпечує можливості збільшувати капітал його власникам, а робітникам підприємства – збільшувати цінність їх матеріального та духовного стану.

Традиційні підходи до поняття того, що система обліку повинна включати лише внутрішню інформацію, а діяльність розглядається як одна головна стаття витрат підприємства на сьогоднішній день є неприпустимими.

Дані управлінського обліку є комерційною таємницею, оскільки вони відображають стратегію і тактику підприємства в умовах конкуренції. Тому саме менеджери підприємства є користувачами управлінської інформації.

Із роботи ряду організацій, у багатьох випадках при прийнятті управлінського рішення менеджер відчуває нестачу аналітичної й оперативної інформації, що характеризує виробничо-господарську та фінансову діяльність організації саме на момент прийняття рішення. Це відбувається на різних рівнях управління [3].

Базою даних управлінського обліку виступає планова і нормативна економічна інформація. Включає дані фінансового, статистичного, податкового, управлінського обліку та іншої інформації, до якої належать матеріали аудиторських перевірок, пояснювальні і доповідні записки, коментарі спеціалістів з проблем виробництва і збуту відповідних продуктів.

Інформація представляється користувачам у вигляді звітів табличного, графічного і текстового формату. І саме тут необхідно відзначити той факт, що вся зібрана інформація, що надається у вигляді звіту, повинна бути звернена до користувача.

Керівництво формує стратегічні цілі управління підприємством, воно отримує: інтегровані управлінські звіти про результати виробничої, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства та її основні структурні підрозділи за минулий звітний період та на конкретний період часу; матеріали аналізу впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на результати діяльності підприємства та її основних структурних підрозділів; планові та прогностні показники на майбутній період.

Перехід від управлінського аналізу витрат до стратегічного управління витратами є основним завданням на майбутнє. Успіх цього переходу сприятиме зростанню значення управлінського обліку. Дані про витрати використовуються для розробки стратегії, спрямованої на створення та реалізацію стійкої конкурентної переваги [4].

Отже, керівництву підприємства в сучасних умовах необхідно змінити традиційний підхід до системи обліку, зробити її інструментом стратегічного управління. При цьому слід зазначити, що:

1. Управлінський облік слугує засобом для досягнення успіху в бізнесі.
2. Бухгалтерські методи та способи повинні розглядатися з точки зору їх впливу на досягнення цілей організації.
3. Система обліку повинна відповідати стратегії підприємства.

Тільки у такому випадку управлінський облік буде здатний принести організації максимальну користь і забезпечити успіх у конкурентній боротьбі.

Список використаних джерел

1. Атамас, П.Й. Управлінський облік [Текст] : навч. посібник. – Д.-К., 2009. – 440 с.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 15.10.2014 року] / Верховна Рада України; Закон від 16.07.1999 № 996-XIV/ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1999. — N 40. — С.365. — Відомості доступні також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 05.11.14). — Назва з екрана.
3. Нападовська, Л. Управлінський облік: суть, значення і рекомендації по його використанню в практичній діяльності вітчизняних підприємств [Текст] / Л. Нападовська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 8-9. – С.50-62.
4. Левицька, С.О. Центри відповідальності «Витрати» : основи ефективного їх функціонування в системі менеджменту організації підприємницької діяльності [Текст] / С.О. Левицька // Збірник матеріалів наукової викладацько-студентської конференції Національного університету «Острозька академія». – 2011.

